

Årsrapport gällande välfärdsområdets regionala välfärdsberättelse 2024

Mellersta Österbottens välfärdsområdesstyrelse 16.06.2025 § 174
1769/00.02.02/2023

Beredningen samarbetsdirektör Minna Lönnbäck, delaktighets- och kundrelationschef Jussi Salminen, välfärdscoordinatorerna Henri Nevalainen och Johanna Lång

Främjande av hälsa och välfärd är välfärdsområdenas grundläggande uppgift. Välfärdsområdet ska rapportera till välfärdsområdesfullmäktige årligen om välfärden och hälsan hos sina invånare, om faktorer som påverkar välfärden och hälsan och om åtgärder som genomförts (Lagen om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 7 §). Välfärdsområdesfullmäktige för Mellersta Österbottens välfärdsområde godkände vid sitt sammanträde 29.5.2023 Mellersta Österbottens regionala välfärdsberättelse 2022 och välfärdsplan 2023–2025. I denna årsrapport finns uppgifter om välbefinnandet hos invånarna i området och om genomförandet av åtgärderna i välfärdsplanen år 2024.

År 2024 genomfördes det för första gången lagstadgade HYTE-förhandlingar (HYTE = främjande av hälsa och välfärd) i välfärdsområdet Soite och HYTE-strukturerna förstärktes. År 2024 ordnade Soite tre HYTE-förhandlingar (Karleby, Lestijokidalen och Perho ådal) som också ordnades i början av år 2025 (kompletterande material 1 och 2). Inom ansvarsområdet FUIK och delaktighet förtydligades HYTE-arbetet genom att uppgifter delades in i olika HYTE-teman (delaktighet, organisations- och kommunsamarbete, främjande av psykisk hälsa, förebyggande rusmedelsarbete, förebyggande av våld i nära relationer, främjande av sunda levnadsvanor och främjande av kulturellt välbefinnande och HYTE-informationssammanställning).

I årsrapporten går igenom indikatorer för välfärdsplanens tyngdpunkter och genomförandet av åtgärder relaterade till tyngdpunkterna. Indikatoruppgifterna är till största delen desamma som i årsrapporten för år 2023. De nya välfärdsindikatoruppgifterna (Hälsosamma Finland och enkäten Hälsa i skolan) kommer på sommaren 2025 och hösten 2025. Av dessa uppgifter görs en sammanställning för välfärdsområdet i slutet av 2025. Genomförandet av åtgärderna rapporteras av välfärdsområdets HYTE-arbetsgrupp och verksamhetsenheten FUIK och delaktighet.

Främjande av välfärd hos barn och unga är en av tyngdpunkterna. Som åtgärder inom välfärdsområdet har man år 2024 till exempel stärkt verksamheten med peppare i området, ökat kompetensen i fråga om psykosociala metoder hos personalen, ökat den handledda egenvården vid olika enheter, utvecklat servicehandledningen och gjort familjehandledningen inom tidiga stödet till en permanent verksamhet. Dessutom har man samarbetat med till exempel Itla samt kommuner och föreningar.

En annan tyngdpunkt är främjande av psykiska hälsan och förebyggande av skador som orsakas av beroenden. Som åtgärder inom välfärdsområdet har man år 2024 till exempel utvecklat tillgången till vård med låg tröskel, gruppverksamhet med låg tröskel, bildat nätverket MiePäVäki (psykisk hälsa, rusmedel, våld), kommunicerat under temaveckorna för psykisk hälsa och förebyggande rusmedelsarbete samt utvecklat praxisen med att föra psykisk hälsa och rusmedel på tal. Dessutom har man samarbetat till exempel nationellt samt med kommuner och föreningar i området.

Den tredje tyngdpunkten är främjande av hälsosamma levnadsvanor. Som åtgärder inom välfärdsområdet hade man år 2024 till exempel utvecklat hänvisningen av kunder till kommunernas motionsrådgivning, utvecklat livsstilscoachningen och rehabiliteringsrådgivningen med låg tröskel. Dessutom har man samarbetat till exempel nationellt samt med kommuner och föreningar i området.

Den fjärde tyngdpunkten är att främja tryggheten i vardagen. Som åtgärder har välfärdsområdet år 2024 till exempel ökat de yrkesutbildades medvetenhet och kunnande om förebyggande av våld i nära relationer, infört den yrkesövergripande riskbedömningsmetoden MARAK, utvecklat utredningsprocessen gällande misstankar om våld mot barn samt stödet och vården för barn som utsatts för våld (Barnahus), kartlagt utvecklingsbehov gällande samarbete med avtalsbrandkårer samt skapat ett sätt att handla för att förebygga fall. Dessutom har man samarbetat till exempel nationellt samt med kommuner och föreningar i området.

Utöver de valda tyngdpunkterna finns det följande separat i planen: minskning av välfärds- och hälsoskillnader, främjande av delaktighet, stöd och hjälp i vardagen samt stöd för organisationssamarbete och verksamhet. Som åtgärder har välfärdsområdet år 2024 till exempel utvecklat gruppverksamhet med låg tröskel, skapat en verksamhetsmodell för ekonomisk rådgivning, genomfört digitalt stöd med låg tröskel, testantvänt en välfärdsremiss och hyte-serviceutbudet Tarmoa, genomfört medborgarbudgetering och delat ut organisationsunderstöd till organisationer.

Välfärdsområdets välfärds- och framtidsnämnd har behandlat årsrapporten vid sitt möte 24.4.2025 och föreslår för välfärdsområdesstyrelsen samt vidare för fullmäktige att årsrapporten för år 2024 relaterad till Mellersta Österbottens regionala välfärdsberättelse godkänns.

Som bilaga Keski-Pohjanmaan alueellisen hyvinvointikertomuksen vuosiraportti (Årsrapport relaterad till Mellersta Österbottens regionala välfärdsberättelse).

Som kompletterande material promemorior från Mellersta Österbottens HYTE-förhandlingar.

Förslag till beslut

Välfärdsområdesstyrelsen

1. antecknar den bifogade årsrapporten gällande Mellersta

Österbottens regionala välfärdsberättelse 2024 för kännedom, och
2. skickar den vidare till välfärdsområdesfullmäktige för kännedom.

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade i enlighet med förslaget till
beslut.